

Monitoring procesuiranja korupcije pred sudovima i tužilaštvima u Bosni i Hercegovini 2012. i 2013.

-Ključni nalazi-

Juli 2014

Uvod

Transparency International Bosne i Hercegovine (TI BiH), već petu godinu zaredom, izrađuje monitoring procesuiranja korupcije pred sudovima i tužilaštvima u BiH. Izvještaj o analizi statističkih podataka pravosudnih organa o efikasnosti otkrivanja, krivičnog progona i sankcionisanja korupcijskih krivičnih djela i njihovih izvršilaca za 2012. i 2013. godinu, direktno se oslanja na analize koje Transparency International BiH provodi na godišnjoj osnovi od 2009.godine.

Predmet analize procesuiranja korupcije u BiH su, kao i prethodnih godina, statistički podaci dobijeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH¹ (VSTV) o radu pravosudnih institucija, koji se odnose za period 2012.-2013. godina. Statistički podaci dobijeni od strane VSTV-a BiH se odnose na ukupan broj prijava u radu tužilaštava, te ukupan broj istraga i podignutih optužnica za sva krivična djela sa posebnim osvrtom na korupcijska krivična djela, te oni podaci koji ukazuju na broj i strukturu donesenih sudskih odluka sa osvrtom na predmetna krivična djela. Predmet ovog monitoringa je i broj sudskih predmeta koji se odnose na oduzimanje protupravne imovinske koristi, sa osvrtom na trendove novčanih kazni.

Ovaj monitoring izvještaj obuhvata:

- Opis trendova u procesuiranju korupcijskih krivičnih djela s obzirom na ukupan broj prijava u radu tužilaštava;
- Opis trendova u procesuiranju korupcijskih krivičnih djela s obzirom na ukupan broj sprovedenih istraga i podignutih optužnica,
- Opis trendova u broju i strukturi presuda za korupcijska krivična djela; i
- Opis trendova u izricanju posebne krivično pravne mjere o oduzimanju imovinske koristi pribavljanje krivičnim djelima.

Posebna vrijednost izvještaja o procesuiranju korupcije pred sudovima i tužilaštvima u BiH, a koja proizlazi iz ciljeva izvještaja, jeste činjenica da analizirani podaci prikupljeni od strane VSTV-a BiH ukazuju na stepen efikasnosti pravosudnih organa u svim fazama krivičnog postupka, tj. od zaprimljene prijave (kao dijela prekrivičnog postupka), istrage, faze optuženja, pa sve do pravosnažne presude. Tako da se na osnovu prikupljenih podataka može doći i do određenih zaključaka o trendovima efikasnosti pojedinačnih pravosudnih organa (u koje pored nadležnih sudova i tužilaštava, možemo ubrojati i tijela za provođenje zakona u BiH), kao i na trendove efikasnosti pravosudnih organa s obzirom na nivo vlasti kojima pripadaju.

---

¹Podaci koje je dostavio VSTV po rješenju broj:01-50-440-48/2014 od 6.5.2014. godine na zahtjev Transparency Internationala BiH predstavljaju osnovu za izradu predmetnog izvještaja, mora se napomenuti da je primjetna razlika u broju sudskih presuda za korupcijska krivična djela prema godišnjem izvještaju VSTV-a za 2013. godinu i dostavljenih podataka po pomenutom rješenju od VSTV-a.

Ključni nalazi

Nivo tužilaštava	Ukupno prijava u radu		Ukupno prijava u radu za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne ²		Udio prijava za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne	
	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.
Tužilaštvo BiH	1.265	1.352	145	154	11,5%	11,6%
Kantonalna tužilaštva Ukupno	28.866	29.118	2.128	1.529	7,3%	5,2%
Okružna tužilaštva Ukupno	12.366	12.027	883	657	7,2%	5,5%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	446	376	13	23	3%	6,1%
UKUPNO	42.943	42.873	3.174	2.363	7,4%	5,5%

Tabela br. 1. Usporedni prikaz statističkih podataka o broju prijava u radu tužilaštava u BiH i broju prijavu rad za koruptivna i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti za period 2012-2013.

- Tužilaštva su imala skoro istovjetan broj prijava u radu, tj. tokom 2012. godine bilo je ukupno 42.943, a tokom 2013. godine ukupno 42.873 što predstavlja neznatno smanjenje.
- Analizirajući broj ukupnih prijava u radu tužilaštava za korupcijska krivična djela za period 2012. i 2013. godine, vidljivo je smanjenje i broja prijava u radu i udio prijava u radu predmetnih krivičnih djela u odnosu na sva krivična djela.
- 2012. godine tužilaštva su imala ukupno 3.174 prijava u radu za predmetna krivična djela, dok su tokom 2013. godine imala ukupno 2.363 prijave što predstavlja smanjenje od 25% prijava u radu. Kada se analizira udio prijava za korupcijska krivična djela u odnosu na sva krivična djela dolazi se također do znatnog smanjenja, tako je udio 2012. godine bio 7,4% dok je za 2013. godinu iznosio 5,5%.

² Prethodni izvještaj Transparency Internationala BiH „Procesuiranje korupcije pred sudovima i tužilaštvima BiH (2011-2012) je analizirao u ovom djelu ukupno zaprimljenih prijava u radu, dok se ovaj dio odnosi i na broj prijava koje su prenesene iz prethodnih godina, pošto takvi podaci o posebno zaprimljenim prijavama za 2013 godinu nisu dostupni.

Nivo tužilaštava	Ukupno istraga u radu		Ukupno istraga u radu za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne		Udio istraga za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne	
	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.
Tužilaštvo BiH	787	783	44	46	5,5%	5,6%
Kantonalna tužilaštva Ukupno	16.291	16.170	768	418	4,7%	2,6%
Okružna tužilaštva Ukupno	9.248	8.021	614	253	6,6%	3,2%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	653	570	38	30	5,8%	6,7%
UKUPNO	26.979	25.544	1.464	747	5,4%	2,9%

Tabela br. 2. Usporedni prikaz statističkih podataka o ukupnom broju istraga koje su provela tužilaštava u BiH, te broju istraga za koruptivna i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti za period 2012-2013

- Uvidom u statističke podatke o ukupnom broju istraga koje su provela tužilaštva u BiH u 2013. godini, **primijetan je trend blagog smanjenja broja istraga u odnosu na 2012. godinu.** Tako su tužilaštva tokom 2012. godine provela 26.979 istraga dok je za period 2013. godina taj broj iznosio 25.544 istrage, što predstavlja smanjenje od 5%, koje ne predstavlja značajnu promjenu s obzirom na velik broj istraga.
- Došlo je do dramatičnog pada u broju istraga tokom 2013. godine za predmetna krivična djela. Tako je u 2012. godini provedeno ukupno 1.464 istrage u predmetima korupcije, dok je u 2013. godini provedeno samo 747 istraga, što predstavlja pad od 50% koji je alarmantno zabrinjavajući.
- **Najveći pad je zabilježen na području Republike Srpske gdje je zabilježeno 60% manje istraga tokom 2013. godine u odnosu na prethodnu, dok na nivou Federacije BiH taj pad iznosi 45%.**
- **Udio provedenih istraga za korupcijska krivična djela naspram svih krivičnih djela je također u padu, te sa 5,4% koliki je udio bio tokom 2012. godine pada na 2,9%.** Ono što predstavlja posebno zabrinjavajući podatak jeste činjenica da su tokom 2013. godine ostvareni najlošiji rezultati u zadnjih 5 godina: tako je tokom 2009. godine bilo ukupno provedeno 800 istraga, u 2010. godini 758 istraga, te je tokom 2011. godine provedeno 829 istraga u slučajevima korupcije.

Slijedom iznesenog dolazi se do zaključka da je došlo do **potpunog pada u otkrivanju i istraživanju korupcijskih krivičnih djela.**

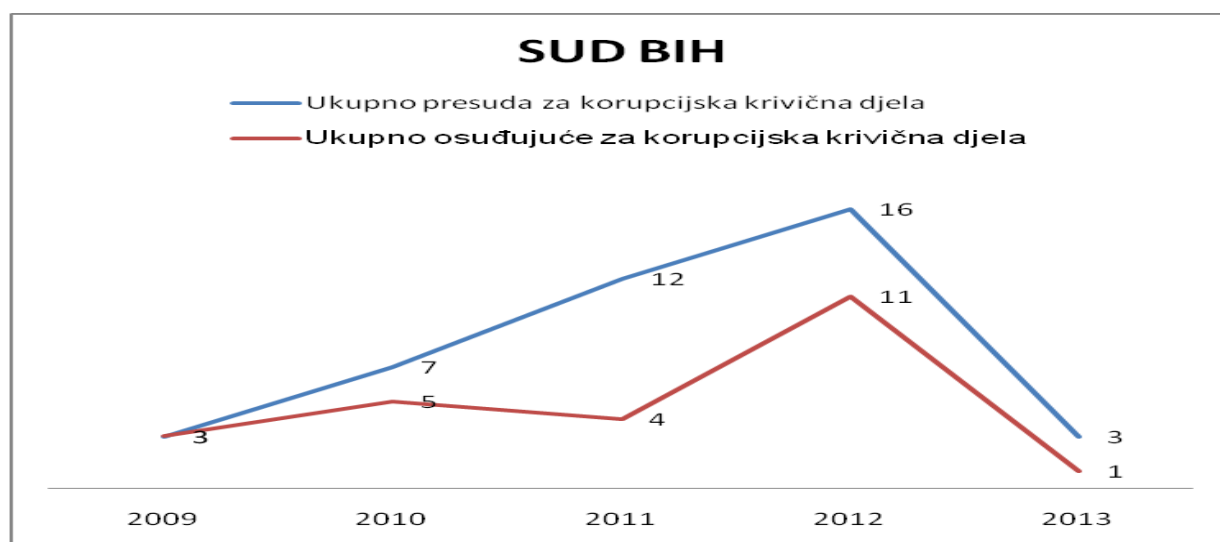
Nivo tužilaštava	Ukupno potvrđenih Optužnica		Ukupno potvrđenih optužnica za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne		Udio potvrđenih optužnica za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne	
	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.
Tužilaštvo BiH	170	184	5	9	2,9%	5%
Kantonalna tužilaštva Ukupno	9.945	9.898	101	133	1%	1,3%
Okružna tužilaštva Ukupno	5.087	4.755	112	107	2,2%	2,3%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	353	297	5	16	1,4%	5,7%
UKUPNO	15.555	15.134	223	265	1,4%	1,7%

Tabela br. 3. Usporedni prikaz statističkih podataka o broju potvrđenih optužnica koje su podigla tužilaštva u BiH, te broju potvrđenih optužnica za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti za period 2012-2013.

- U radu tužilaštava koji se tiče **obima podignutih optužnica nije došlo do značajnije promjene** što se tiče optuženja za sva krivična djela.
- U pogledu obima rada tužilaštava u BiH koja se tiču faze optuživanja za predmetna krivična djela nije došlo do trenda smanjenja, već do blagog povećanja tokom 2013. godine. **Dok je 2012. godine podignuto ukupno 223 optužnice za predmete korupcije, tako je u 2013. godini podignuto ukupno 265 optužnica za predmetna krivična djela, što predstavlja rast od 20%.** Udio optužnica za korupcijska krivična djela u odnosu na podignute optužnice je isto tako u porastu, te u 2013. godini taj udio iznos 1,7% u odnosu na 1,4% koji je ostvaren tokom 2012. godine.
- Ovakvi pokazatelji u povećanju broja optužnica kako u apsolutnim, tako i u relativnim brojkama objašnjavaju se činjenicom da je tokom 2012. godine zabilježen rekordan broj istraga u radu, te je bilo za očekivati da se određeni trend optuženja prenese iz istraga u radu iz prethodne godine. Kada se uzme broj istraga iz 2012. godine i broj optužnica iz 2013. godine trend povećanja je trebao biti i znatno veći.

Sud	Kz	Član	Godina	Oslobađajuće Presude	Odbijajuće Presude	Osuđujuće Presude	Obustavljeni postupci	Ukupno		
SUD BIH	KZ BiH GLAVA XIX	217 (Primanje dara i drugih oblika koristi)	2012	1	2	3	N/P	6		
			2013	1	N/P	N/P	N/P	1		
		218 (Davanje dara i drugih oblika koristi)	2012	N/P	N/P	2	N/P	2		
			2013	N/P	N/P	N/P	N/P	0		
		220 (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja/ovlasi)	2012	N/P	N/P	3	N/P	3		
			2013	N/P	N/P	1	N/P	1		
		221 (Pronevjera u službi)	2012	N/P	N/P	2	N/P	2		
			2013	N/P	N/P	N/P	N/P	0		
		222 (Prevara u službi)	2012	N/P	N/P	1	N/P	1		
			2013	1	N/P	N/P	N/P	1		
		UKUPNO			2012	1	2	11	0	14
		UKUPNO			2013	2	0	1	0	3

Tabela br. 4. Usporedni prikaz statističkih podataka o broju i strukturi donesenih sudskih odluka za korupcijska i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti pred Sudom Bosne i Hercegovine za period 2012-2013.

Grafikon br.1 . Usporeni prikaz o broju svih presuda i osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela pred Sudom BiH za period 2009-2013.

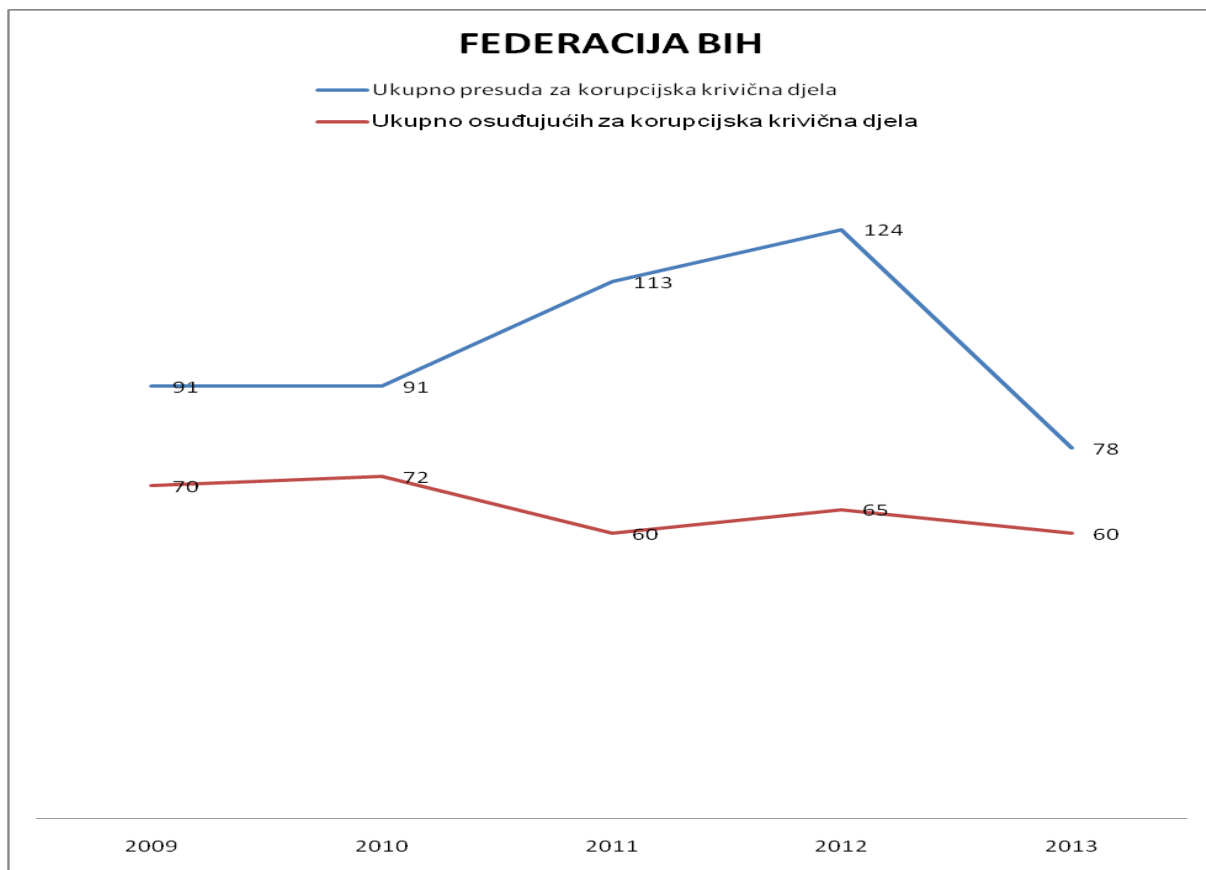
- U pogledu broja i struktura odluka koje je donio Sud BiH tokom 2013. godine u predmetima korupcijskih krivičnih djela, očigledno se konstatuje da su ostvareni

najlošiji rezultati od kada Transparency International BiH vrši monitoring procesuiranja korupcije pred tužilaštvima i sudovima u BiH.

- **Rezultati su izuzetno loši kako u broju sudskih odluka, tako i u samoj strukturi sudskih odluka za predmetna krivična djela.**
- **Dostupni podaci ukazuju da je Sud BiH donio ukupno 3 sudske odluke u predmetima korupcije u 2013. godini, što je više nego pet puta manji broj presuđenih predmeta u odnosu na 2012. godinu u kojoj je doneseno 16 sudskih odluka.**
- Što se tiče broja sudskih odluka u 2013. godini izuzetno loš utisak ostavlja i činjenica da je tokom 2009. godine donesen istovjetan broj sudskih odluka, 2010. godine dolazi do povećanja broja presuda na 7, također i tokom 2011. godine dolazi do daljnjeg povećanja na 12., dok je najveći broj sudskih odluka donesen tokom 2012. godine.
- **Što se tiče broja osuđujućih presuda tokom 2013. godine na nivou Suda BiH izrečena je samo jedna takva sudska odluka, što predstavlja još negativniji trend nego u broju svih vrsta sudskih presuda, odnosno može se konstatovati da je rezultat 11 puta lošiji nego 2012. godine, kada je izrečeno 11 osuđujućih presuda.**
- Analize iz prethodnih godina su ukazivale na stagnaciju u suzbijanju korupcije, međutim ono što zabrinjava jeste **drastičan pad kako u broju procesuiranih predmeta, tako i u kazenoj politici pravosudnih organa na nivou države BiH**

Sud	Kz	Član	Godina	Oslobađajuće Presude	Odbijajuće Presude	Osuđujuće Presude	Obustavljeni postupci	Ukupno
KANTONALNI SUDOVI	KZ FBiH GLAVA XXXI	383-392	2012	10	29	13	N/P	52
		383-389	2013	4	N/P	5	N/p	9
OPĆINSKI SUDOVI	KZ FBiH GLAVA XXXI	383-392	2012	12	4	52	N/P	68
		383-389	2013	5	1	55	N/p	61
VRHOVNI SUD FBIH	KZ FBiH GLAVA XXXI	383-392	2012	N/P	4	N/P	N/P	4
		383-389	2013	N/P	1	N/P	N/P	1
UKUPNO 2012				22	37	65	0	124
UKUPNO 2013				9	2	60	0	78

Tabela br. 5. Usporedni prikaz statističkih podataka o broju i strukturi donesenih sudskih odluka za koruptivna i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti pred nadležnim sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2012-2013.

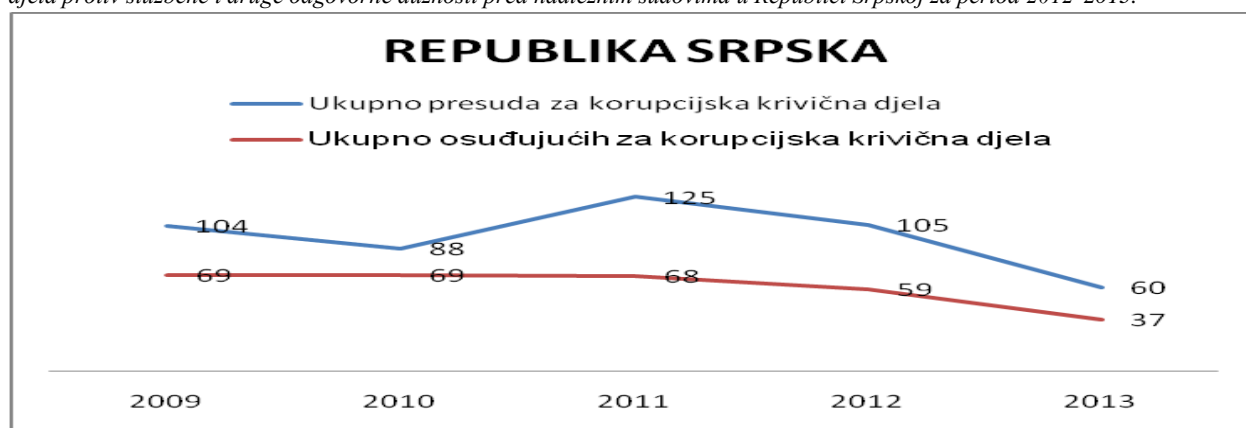
Grafikon br.2 . Usporeni prikaz o broju svih presuda i osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela pred sudovima u Federaciji BiH za period 2009-2013.

- **Procesuiranje korupcije pred sudovima u Federaciji BiH bilježi također negativan trend**
- **Tokom 2013. godine doneseno ukupno 78 presuda za korupcijska krivična djela, dok je za isti vremenski rok tokom 2012. godine doneseno ukupno 124 presude, što je za nekih 50% manji broj presuda što svakako predstavlja zabrinjavajući podatak.**
- Negativan trend svakako predstavlja i činjenica da je tokom 2011. godine doneseno ukupno 113 osuđujućih presuda, dok je tokom 2010. i 2009. godine donesen jednak broj presuda od ukupno po 91 po svakoj godini.
- **I na ovom nivou sudske vlasti zabilježeni su najlošiji rezultati u posljednjih pet godina. Tokom 2013. godine sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine su donijeli ukupno 60 osuđujućih presuda za predmetna krivična djela naspram 68 osuđujućih presuda koje su donijeli tokom 2012.godine, 60 osuđujućih presuda je doneseno i u 2011. godini, dok su tokom 2010. godine u 72 slučaja donesene osuđujuće presude, te tokom 2009. godine ukupno 86 takvih vrsta presuda.**

Sud	Kz	Član	Godina	Oslobađajuće Presude	Odbijajuće Presude	Osuđujuće Presude	Obustavljeni postupci	Ukupno
OKRUŽNI SUDOVI	KZ RS GLAVA XXVII	347-360	2012	5	21	2	N/P	28
		347-360	2013	2	2	2	N/P	6
OSNOVNI SUDOVI	KZ RS GLAVA XXVII	347-360	2012	15	5	57	N/P	74
		347-360	2013	14	3	35	N/P	52
VRHOVNI SUD RS	KZ RS GLAVA XXVII	347-360	2012	N/P	3	N/P	N/P	3
		347-360	2013	N/P	2	N/P	N/P	2
UKUPNO 2012				17	29	59	N/P	105
UKUPNO 2013				16	7	37	N/P	60

Tabela br. 6. Usporedni prikaz statističkih podataka o broju i strukturi donesenih sudskih odluka za koruptivna i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti pred nadležnim sudovima u Republici Srpskoj za period 2012-2013.

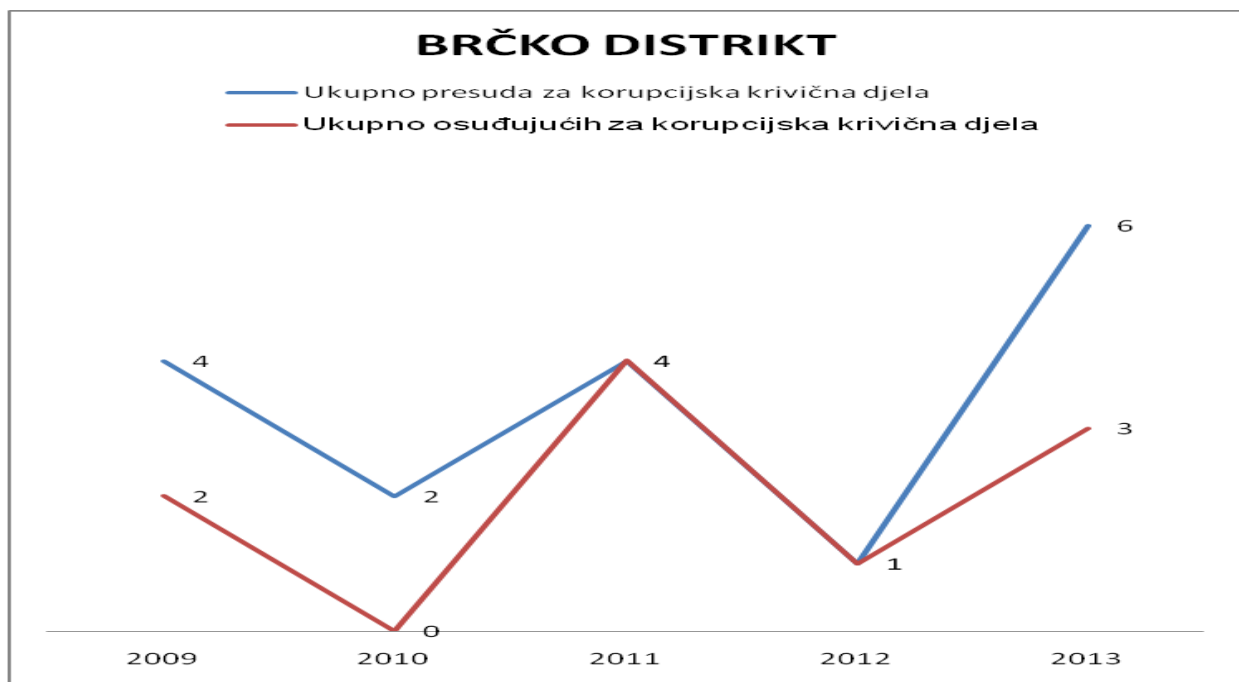
Grafikon br.3 . Usporedni prikaz o broju svih presuda i osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela pred sudovima u Republici srpskoj za period 2009-2013.

- **Izuzetno negativan i zabrinjavajući trend predstavlja i procesuiranje korupcije pred sudovima u Republici srpskoj za 2013. godinu, i u pogledu broja i strukture samih sudskih presuda**
- **Poražavajući podaci u broju sudskih presuda predstavljaju činjenicu da je u 2013. godini doneseno ukupno 60 sudskih presuda u predmetnom slučajevima, i to na svim nivoima pravosudne vlasti u Republici Srpskoj, što predstavlja smanjenje od skoro 50%, u poređenju sa 2012. godinom**
- **Izuzetno poražavajući trend procesuiranja korupcije pred sudovima jeste prisutan i kod osuđujućih odluka za korupcijska krivična djela, odnosno za period 5 godina broj osuđujućih presuda jeste u stalnom padu, dok su najizraženiji loši rezultati u 2013. godini kada je doneseno ukupno 37 osuđujućih presuda pred svim sudovima u ovom entitetu, što predstavlja pad 40%.**

- Tokom 2012. godine postupajući sudovi su donijeli 59 osuđujućih presuda, tokom 2011. godine 68 osuđujućih, 2010. godine 69 osuđujućih kao i 2009. godine kada je također doneseno 69 osuđujućih presuda u oblasti procesuiranja korupcije pred postupajućim sudovima u Republici Srpskoj. Ovakvi trendovi su više nego zabrinjavajući, te se nažalost može konstatovati da volja za efikasnim procesuiranjem korupcije ne da stagnira, kao što se moglo zaključiti u ranijim izvještajima, već u potpunosti počinje da izostaje što predstavlja izuzetno negativne pretpostavke.

Sud	Kz	Član	Godina	Oslobađajuće Presude	Odbijajuće Presude	Osuđujuće Presude	Obustavljeni postupci	Ukupno
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA BIH	KZ BD GLAVA XXXI	377 (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja /ovlasti)	2012.	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P
			2013.	1	N/P	N/P	N/P	1
		378 (Pronevjera u službi)	2012.	N/P	N/P	1	N/P	1
			2013.	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P
		383 (Krivotvorenje službene isprave)	2012.	N/P	N/P	N/P	N/P	N/P
			2013.	2	N/P	3	N/P	5
UKUPNO			2012	N/P	N/P	1	N/P	1
UKUPNO			2013	3	N/P	3	N/P	6

Tabela br. 7. Usporedni prikaz statističkih podataka o broju i strukturi donesenih sudskih odluka za koruptivna i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti pred Osnovnim sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine za period 2012-2013.

Grafikon br.3 . Usporedni prikaz o broju svih presuda i osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela pred sudovima u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine za period 2009-2013.

- **Na prostoru Brčko Distrikta, kao najmanje administrativne cjeline u BiH, jedino je došlo do porasta u broju presuda u odnosu na prethodne godine.** Tako je tokom **2013. godine doneseno ukupno 6 presuda, dok je za period 2012. godine Osnovni sud Brčko Distrikta presudio u samo jednom predmetu korupcije.** Za period 2011. godine presuđeno je u četiri slučaja, tokom 2010. godine 3 presude i tokom 2009. godine ukupno 4 presude.
- Trend blagog povećanja procesuiranja korupcije pred Osnovnim sudom u Brčko Distriktu **je primjetan i u broju osuđujućih presuda, pa je tako tokom 2013. godine doneseno 3 presude naspram 1 osuđujuće presude tokom 2012. godine.** Tokom 2011. godine donesen je istovjetan broj od 3 presude, dok je tokom 2010. godine u ovom sudskom sistemu ostvaren najlošiji rezultat kada nije donesena niti jedna osuđujuća presuda, te tokom 2009. godine doneseno ukupno 2 osuđujuće presude.

Krivično djelo	SUDSKE ODLUKE 2013.				UKUPNO
	Obustava Postupka	Osuđujuće presude	Odbijajuće	Oslobađajuće	
Primanje dara i drugih oblika koristi (čl.217. KZ BiH, čl. 380. KZ FBiH, čl. 374. KZ BD); Primanje mita (čl. 351. KZ RS)	N/P	4	N/P	2	6
Davanje dara i drugih oblika koristi (čl. 218. KZ BiH, čl. 381. KZ FBiH, čl. 375. KZ BD); Davanje mita (čl. 352. KZ RS)	N/P	5	N/P	N/P	5
Protuzakonito posredovanje (čl. 219. KZ BiH, čl. 382. KZ FBiH, čl. 376. KZ BD); Protivzakonito posredovanje (čl. 353. KZ RS)	N/P	1	N/P	N/P	1
Zloupotreba položaja ili ovlaštenja/ovlasti (čl. 220. KZ BiH, čl. 383. KZ FBiH, čl. 377. KZ BD); Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja (čl. 347. KZ RS)	N/P	45	7	18	70
Pronevjera u službi (čl. 221. KZ BiH, čl. 384. KZ FBiH, čl. 378. KZ BD); Pronevjera (čl. 348. KZ RS)	N//P	31	N/P	2	33
Pr(ij)evara u službi (čl. 222 KZ BiH, čl. 385. KZ FBiH, čl. 379. KZ BD); Prevara u službi (čl. 349. KZ RS)	N/P	1	N/P	1	2
Posluga u službi (čl. 223. KZ BiH, čl. 386. KZ FBiH, čl. 380. KZ BD); Posluga (čl. 350. KZ RS)	N/P	3	N/P	N/P	3
Nesavjestan rad u službi (čl. 224. KZ BiH, čl. 387. KZ FBiH, čl. 381. KZ BD, čl. 354. KZ RS)	N/P	3	2	7	12
Odavanje službene tajne (čl. 225. KZ BiH, čl. 388. KZ FBiH, čl. 382. KZ BD, čl. 355. KZ RS)	N/P	N/P	N/P	N/P	0

Krivotvorenje službene isprave (čl. 226. KZ BiH, čl. 389. KZ FBiH, čl. 383. KZ BD)	N/P	9	N/P	5	14
Protuzakonita naplata i isplata (čl. 227. KZ BiH, čl. 390. KZ FBiH, čl. 384. KZ BD, čl. 356. KZ RS)	N/P	N/P	N/P	N/P	0
Protuzakonito oslobođenje osobe lišene slobode (čl. 228. KZ BiH, čl. 391. KZ FBiH, čl. 385. KZ. BD); Protivzakonito oslobođenje lica lišenog slobode (čl. 357. KZ RS)	N/P	N/P	N/P	N/P	0
Protivzakonito prisvajanje stvari pri pretresanju ili izvršenju (čl. 229. KZ BiH, čl. 392. KZ FBiH, čl. 386. KZ BD); Protivzakonito prisvajanje stvari prilikom vršenja pretresanja ili sprovođenja izvršenja (čl. 360. KZ RS)	N/P	N/P	N/P	N/P	0
Iznudivanje iskaza (čl. 358. KZ RS)	N/P	N/P	N/P	N/P	0
Povreda ljudskog dostojanstva zloupotrebom službenog položaja ili ovlaštenja (čl. 359. KZ RS)	N/P	N/P	N/P	1	1
UKUPNO	0	102	9	36	147

Tabela br. 8. Prikaz statističkih podataka o strukturi donesenih sudskih odluka prema vrsti koruptivnih i krivičnih djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti (iskazano po predmetima) za period 2013. godina.

- Ono što je evidentno jeste da je **tokom 2013. godine doneseno ukupno 147 presuda za korupcijska krivična djela**, što predstavlja svakako najlošiji rezultat ostvaren za jednu kalendarsku godinu pred pravosudnim sistemima u BiH.
- Od ukupno 147 presuda za predmetna krivična djela, doneseno je ukupno 102 osuđujuće naspram 36 oslobađajućih, dok je primjetan i određeni broj odbijajućih presuda odnosno 9 takvih presuda.
- **Analizom dostupnih podataka dolazi se do rezultata da je od ukupno 147 presuda, samo za krivična djela zloupotrebe službenog položaja i pronevjere u službi doneseno 103 presude.**
- **U krivičnim djelima primanja dara ili drugih oblika koristi sud presudio u ukupno 6 predmeta, a za krivično djelo protivzakonitog posredovanja nadležni sudovi u BiH izrekli su samo jednu oslobađajuću presudu.**

- **Analizirajući podatke o oduzimanju imovinske koristi primjetno je da je u 2013. godini došlo do porasta u samom broju sudskih predmeta** u kome je izrečena ovakva mjera, u usporedbi sa 2012. godinom. **Tako su tokom 2013. godine sudovi izrekli ovu mjeru u 126 slučajeva naspram 57 slučaja iz 2012. godine.** Iako ovakvo povećanje jeste u jednu ruku ohrabrujuće, ipak poredeći je sa 2011. godinom kada je mjera oduzimanja koristi izrečena u ukupno 228 slučaja, može se zaključiti i da ne predstavlja neki posebno dobar rezultat.
- Slične tendencije su prisutne i u ukupnom iznosu oduzete imovinske koristi. Iako je naspram 2012. godine kada je ukupno oduzeto 2.641.801 KM i 2011. godine kada je oduzeto ukupno 2.987.700 KM, **tokom 2013. godine došlo do napretka u oduzetoj imovini u vrijednosti od 8.523.181 KM,** rezultati nisu zadovoljavajući.

Tabela br. 9. Usporedni prikaz statističkih podataka o broju predmeta i iznosima oduzete imovinske koristi i novčanih kazni

Sud	Broj predmeta u kojima je izrečena odluka o oduzimanju imovinske koristi		Ukupna vrijednost oduzete imovinske koristi (KM)		Broj predmeta u kojima je izrečena novčana kazna		Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni (KM)	
	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.
Sud BiH	42	70	2.419.084	4.896.644	33	41	163.000	431.500
Vrhovni sud FBiH	N/P	N/P	0	0	1	N/P	18.000	0
Vrhovni sud RS	N/P	N/P	0	0	N/P	N/P	0	0
Apelacioni sud BD BiH	N/P	N/P	0	0	N/P	N/P	0	0
Kantonalni sudovi (FBiH)	5	16	170.212	56.234	172	27	787.480	86.800
Okružni sudovi (RS)	1	21	10.000	3.093.499	3	29	2.800	190.300
Općinski sudovi (FBiH)	9	17	42.505	476.629	722	781	856.262	1.437.500
Osnovni sudovi (RS)	0	2	0	175	1.065	1.237	1.618.510	1.990.899
Osnovni sud-Brčko Distrikt	0	0	0	0	53	40	63.760	68.750
UKUPNO	57	126	2.641.801	8.523.181	2.049	2.125	3.509.812	4.205.749

- **Prilikom izricanja novčane kazne primjetan je blagi trend porasta, kako u broju predmeta u kojima je takva sankcija izrečena, tako i u visini iznosa izrečenih**

novčanih kazni. Tako je tokom 2013. godine izrečeno ukupno 4.205.749 KM u ukupno 2.125 predmeta.

Zaključak

Nakon sveobuhvatne analize pravosudne statistike, sa osvrtom na statistiku korupcijskih krivičnih djela, sasvim se jasno može zaključiti da su tokom 2013. godine pravosudni organi u BiH ostvarili najlošije rezultate u posljednjih pet godina. Negativne tendencije su prisutne kako u svim fazama krivičnog postupka, tako i na svim pravosudnim nivoima vlasti u BiH. Uzimajući u obzir ovakve rezultate, kao i zahtjeve javnosti, konstatuje se da nažalost borba pravosudnih organa u suzbijanju korupcijskih krivičnih djela ne samo da stagnira već je tokom 2013. godine u potpunom padu, te su razlozi za takav krah u procesuiranju korupcije sasvim nejasni. Ostavlja se dojam da su se proširile kompleksne veze između političke javnosti, poslovnog sektora i predstavnika medija koje znatno utiču na rad pravosudnih organa, kao i da se i dalje urušava njihova nezavisnost. Analizirajući sve pokazatelje o procesuiranju korupcijskih krivičnih djela tokom 2013. godine, te uspoređujući ih sa prethodnim godinama pred pravosudnim sistemom BiH, dobijaju se sljedeći posebni zaključci :

- U radu tužilaštava je zabilježen skoro jednak broj prijavi u radu za sva krivična djela, dok je u broju prijavi u radu za korupcijska krivična djela došlo do dramatičnog pada od 25 % u odnosu na 2012. godinu.
- Broj istraga u radu tužilaštava u odnosu na sva krivična djela je u blagom padu u odnosu na prethodnu godinu, dok je za predmetna krivična djela ostvaren najmanji broj istraga u radu u posljednjih 5 godina, te je samo naspram 2012. godine sprovedeno ukupno 50% manje istraga.
- Tužilaštva su tokom 2013. godine podigli skoro jednak broj optužnica kao i prethodne godine, dok je u predmetima korupcije zabilježen trend povećanja od 20%, ipak taj trend je trebao biti i znatno veći uzmemo li u obzir da je tokom 2012. godine donesen rekordni broj istraga u radu za predmetna krivična djela.
- U pogledu ukupnog broja presuda i osuđujućih presuda pred Sudom BiH ostvareni su najlošiji rezultati u posljednjih 5 godina.
- Izuzetno negativan trend je zabilježen i u ukupnom broju presuda i osuđujućih presuda pred nadležnim sudovima u Federaciji BiH.
- Poražavajući i najlošiji broj presuda i osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela jeste na nivou Republike Srpske: na tom pravosudnom nivou je u 2013. godini broj osuđujućih presuda i za 60% lošiji nego prethodnih godina.

- Područje Brčko Distrikta BiH jeste suviše malo za ozbiljnu analizu pravosudne statistike, ali je ipak ohrabrujući trend povećanja procesuiranja korupcije kada uzmemo u obzir ostala tri pravosudna sistema.
- S obzirom na to da od ukupno 147 presuda za predmetna krivična djela veći dio čine krivična djela zloupotrebe položaja i pronevjere u službi, zaključuje se da pravosudni organi još uvijek reaktivno pristupaju korupciji.
- Blagi trend povećanja je primijetan u izricanju mjere oduzimanja protivpravne imovinske koristi u odnosu na prethodnu godinu, međutim takav institut još uvijek je na niskom nivou s obzirom na njegov značaj u suzbijanju korupcije.

Pravosudni sistem u Bosni i Hercegovini je tokom 2013. godine u procesuiranju korupcijskih krivičnih djela u potpunosti zakazao i doživio svojevrсно urušavanje, te se može reći da se procesuiranje korupcije u potpunosti urušava. Ako tome dodamo pretpostavku da su u većini slučajeva procesuirana samo krivična djela „sitne korupcije“, rezultati su poražavajući.

Ovakvim trendovima treba da se pozabavi i stručna i akademska zajednica kako bi se pokušali identificirati uzroci negativnih rezultata, te se smatra neophodnim da se analiziraju sami slučajevi korupcije, te metode u otkrivanju i krivičnom progonu korupcije, odnosno da se analizira način rada pravosudnih organa u procesuiranju korupcije.